

کوروش احمدی

تحلیلگر مسائل بین الملل

اتفاقاتی که در یکی، دو روز اخیر در کنفرانس امنیتی مونیخ رخ داده است، هیچ کم از یک تحول تاریخی بی سابقه طی دوره بعد از جنگ جهانی دوم ندارد. اظهارات مقامات آمریکایی و اروپایی در این کنفرانس، حاکی از فاصله‌گرفتن آنها از هم و نزدیک شدن آمریکا به روسیه است. تماس تلفنی ترامپ با پوتین را باید یک نقطه عطف به شمار آورد. پوتین حداقل از ۲۰۰۷ به طور علنی خواستار عقب نشینی آمریکا از اروپا، شکل‌گیری توازن جدیدی در اروپا به سود روسیه و شناسایی منطقه نفوذی برای روسیه در شرق اروپا بوده است. تماس تلفنی ترامپ و سخنرانی معاون و وزیر دفاع او در کنفرانس مونیخ، نشان داد که دولت جدید آمریکا ممکن است انگیزه‌ای برای هزینه‌دادن جهت جلوگیری از تحقق رؤیای پوتین نداشته باشد. اتفاقاتی که در یکی، دو روز اخیر در کنفرانس امنیتی مونیخ رخ داده است، هیچ کم از یک تحول تاریخی بی سابقه طی دوره بعد از جنگ جهانی دوم ندارد. اظهارات مقامات آمریکایی و اروپایی در این کنفرانس، حاکی از فاصله‌گرفتن آنها از هم و نزدیک شدن آمریکا به روسیه است. تماس تلفنی ترامپ با پوتین را باید یک نقطه عطف به شمار آورد. پوتین حداقل از ۲۰۰۷ به طور علنی خواستار عقب نشینی آمریکا از اروپا، شکل‌گیری توازن جدیدی در اروپا به سود روسیه و شناسایی منطقه نفوذی برای روسیه در شرق اروپا بوده است. تماس تلفنی ترامپ و سخنرانی معاون و وزیر دفاع او در کنفرانس مونیخ، نشان داد که دولت جدید آمریکا ممکن است انگیزه‌ای برای هزینه‌دادن جهت جلوگیری از تحقق رؤیای پوتین نداشته باشد. این اتفاقات به نگرانی اروپا از احتمال همسویی دولت ترامپ با روسیه یا رهاکردن اروپا به حال خود دامن زده است. این رؤیایی است که همواره کرملین از ابتدای جنگ سرد داشته و کوشیده است تا واکنشگین را از ابغای نقش به عنوان محور امنیت اروپا منصرف کند. فرصتی که ترامپ ایجاد کرده است، شاید بی سابقه‌ترین فرصت برای کرملین طی ۸۰ سال گذشته، شکست انزوای سه‌ساله روسیه و یک پیروزی شخصی برای پوتین باشد. این اتفاق در حالی افتاده که گفته می‌شود ارتش روسیه در اوکراین روزی حدود هزار کشته و زخمی متحمل می‌شود و بهره بانکی ۲۱ درصدی در روسیه گویای شرایط اقتصادی وخیم آن کشور است. در غیاب تصویری از یک پیروزی نظامی در افاق، عمده امید روسیه این است که پارادایم جهانی تغییر کند و غرب از حمایت از اوکراین دست بردارد. تماس تلفنی ترامپ با پوتین قبل از تماس با زلنسکی و برنامه ملاقات مقامات آمریکایی و روسی در عربستان برای بحث درباره اوکراین بدون حضور اوکراین، پوتین را به خروج از باتلاق اوکراین امیدوار کرده است. اعلام آمریکا مبنی بر حمایت نکردن از عضویت اوکراین در ناتو و تأیید تسلیس گایارد که تصور می‌شود متمایل به روسیه است به عنوان مدیر اطلاعات ملی آمریکا نیز خبرهای خوش دیگری برای پوتین بوده است. ظاهراً ترامپ در تماس خود با پوتین عمدتاً بر خامنه جنگ اوکراین به عنوان یکی از قول‌های انتخابانی‌اش متمرکز بوده است. این در حالی است که مطابق بیانیه کرملین، پوتین از پرداختن به «علل ریشه‌ای جنگ» سخن گفته که حاکی از مطالبات بیشتر پوتین، ازجمله عقب نشینی ناتو از شرق و اوجیای حوزه نفوذ روسیه در اروپاست. از طرفی، واکنش کشورهای اروپایی حکایت از عزم آنها برای ایستادگی در برابر ترامپ و پوتین دارد. سخنان معاون ترامپ در مونیخ در حمایت از راست افراطی در اروپا و ملاقات با رهبر حزب آلترا ناتیو آلمان، با انتقاد تند رهبران اروپایی مواجه شد و صدراعظم آلمان آن را محکوم کرد. وزرای دفاع اروپا در بروکسل، روز پنجشنبه بر حقوق اوکراین و نقش اروپا در مذاکرات صلح اوکراین تأکید کردند. وزیر دفاع انگلیس هم‌زمان که‌ای درباره اوکراین بدون اوکراین را مردود دانست. وزرای امور خارجه اروپا در حاشیه کنفرانس مونیخ ملاقات کردند و مکرون از رهبران اروپا برای شنسستی فوری دعوت کرده است. با توجه به حمایت دولت ترامپ از راست افراطی در اروپا، پیش‌فرض اروپا این است که دولت ترامپ نهادها و لیبرال دمکراسی اروپا را هدف قرار داده است. اکنون سؤال این است که پوتین چگونه می‌تواند حمایت ترامپ را جبران کند؟ اگر چه ترامپ برای کسب و جچه به عنوان قهرمان صلح، انتظار انعطاف از پوتین دارد، اما ممکن است انتظارات بیشتری داشته باشد. بیانیه کرملین حاکی از آن است که مسائل خاورمیانه از جمله برنامه هسته‌ای ایران نیز در تماس ترامپ و پوتین مطرح شده است. روزنامه ایروستیا، چاپ مسکو، در ۱۳ فوریه ضمن اشاره به طرح موضوع برنامه هسته‌ای ایران در تماس تلفنی، نوشت: «نظر به اینکه روابط ایران و روسیه به سطح مشارکت جامع استراتژیک، مسکو می‌تواند نقشی کلیدی در بازگشت به یک توافق فرمتی مشابه بازی کند. در نهایت، مسکو نیز مانند آمریکا معتقد است به ایران نباید اجازه داده شود به سلاح هسته‌ای مجهز شود.» در شرایطی که روسیه به شدت نیازمند حمایت ترامپ برای رهایی از باتلاق اوکراین و نیل به اهدافش در شرق اروپاست، سؤال این است که آیا پوتین می‌تواند در ارتباط با موضوع ایران نقش متداولی که شامل منافع ایران نیز باشد، بازی کند؟ این سؤال مهمی است که تهران نمی‌تواند از آن غافل بماند. سیاست جدید ترامپ ابعاد دیگری هم دارد که در این مختصر نمی‌گنجد.

مصطفی اقلیمادر گفت وگوبا «آرمان ملی»:

هرچه بحران‌ها را دیرتر حل کنیم مشکلات اجتماعی سخت‌تر می‌شود

دغدغه نان شب مردم، سیاسی نیست

سال آینده با افزایش تورم چشمگیری مواجه

هستیم

پنجشنبه
۱۴۰۳ • ۱۲ • ۰۹

سال هشتم
شماره ۲۰۵۷

armanmeli.ir

۲۸ شعبان ۱۴۴۴ / ۲۷ فوریه ۲۰۲۵

وضعیت معیشتی مردم را سخت‌تر کرده و امروز مردم با چالش‌های جدی در زندگی خود مواجه هستند. دولت پزشکیان هم اگر به دنبال بهبود وضعیت اقتصادی مردم است در مرحله نخست باید به این نکته توجه کند که تصمیماتی که مدیران وی می‌گیرند به صورت مستقیم روی سفره مردم تأثیرگذار است و اگر تصمیمی اشتباه بگیرد فشار اقتصادی به مردم بیشتر خواهد شد. آنچه مشخص است این است که با روند موجود در سال آینده با افزایش تورم چشمگیری مواجه هستیم. در چنین شرایطی نیز فشار زندگی به مردم بیشتر خواهد شد و فقر گسترش بیشتری در جامعه پیدا خواهد کرد.»

در ادامه ماحصل این گفت‌وگو را می‌خوانید.

در آفت دورویی و نفاق به‌گونه‌ای د چار می‌شوند که جامعه از فضای دموکراتیک فاصله می‌گیرد. نکته دیگر اینکه امروز برخی تندروری‌ها را به نام دلسوزی به مردم قالب کرده و معرفی می‌کنند. اغلب این افراد نیز به دنبال منافع خود هستند. تندرورها اقدامات غیرقانونی می‌کنند و با قدرت و ثروتی که در اختیار دارد مانع از پیشبرد اهداف رئیس جمهور قانونی کشور می‌شوند. به همین دلیل نیز تندرورها اجازه پیشرفت به جامعه رانعی دهند. در چهل و شش سال گذشته دولت‌های در سایه در ایران به شکلی عمل کرده‌اند که انگار مردم و دولت هیچ‌کاره هستند و تنها باندها و گروه‌های در سایه مدیریت کشور را در اختیار دارند. کارکرد دیگری که دولت سایه در ایران دارد این است که برای دیگران برپنده‌سازی می‌کند و به کسی نیز پاسخگو نیست. دولت در سایه ربطی به انقلاب نیز ندارد و برخی از افرادی که خود را انقلابی می‌نامند به مردم کسبوری بی‌توجه‌اند و در مسیر اشتباهی قرار دارند. از سوی دیگر باید توجه داشت که پنهان بودن و در سایه بودن و به کسی پاسخگو نبودن، زمینه را برای فسادهای اقتصادی و سیاسی فراهم می‌کند تا باند‌های قدرت ثروت بتوانند در این راستا به اهداف خود دست پیدا کنند. تندرورها به شکلی عمل می‌کنند که حتی حرف حق را نیز ناقص می‌دانند و یا روی حق می‌گذارند. در چنین شرایطی جامعه بی‌تفاوت می‌شود و هر کسی هر کاری دوست داشته باشد انجام می‌دهد. اگر قرار است آقای پزشکیان به وعده‌هایی که به مردم داده عمل کند باید در مقابل تندرورها که روز به روز نیز به تعداد آنها اضافه می‌شود بایستد تا بتواند به اهداف خود دست پیدا کند.

◀ **واکنش‌های اجتماعی به وضعیت اقتصادی و معیشتی در سال آینده به چه سمتی خواهد رفت؟**

در فضای ملتهب جامعه هر اتفاقی ممکن است رخ دهد. در سال‌های اخیر میزان تورم در کشور همواره رو به افزایش بوده و هر دولتی نیز که سرکار آمده شعار بهبود وضعیت اقتصادی مردم را داده است. با این وجود سیاست‌های اشتباه اقتصادی و وضعیت معیشتی مردم را سخت‌تر کرده و امروز مردم با چالش‌های جدی در زندگی خود مواجه هستند. دولت پزشکیان هم اگر به دنبال بهبود وضعیت اقتصادی مردم است در مرحله نخست باید به این نکته توجه کند که تصمیماتی که مدیران وی می‌گیرند به صورت مستقیم روی سفره مردم تأثیرگذار است و اگر تصمیمی اشتباه بگیرد فشار اقتصادی به مردم بیشتر خواهد شد. آنچه مشخص است این است که با روند موجود در سال آینده با افزایش تورم چشمگیری مواجه هستیم. در چنین شرایطی نیز فشار زندگی به مردم بیشتر خواهد شد و فقر گسترش بیشتری در جامعه پیدا خواهد کرد.

وزیر اقتصاد به تنهایی در این کشور کاره‌ای نیست که استیضاح شود. استیضاح وزیر اقتصاد پاک‌کردن صورت مسئله است. نمایندگانی که به دنبال استیضاح وزیر اقتصاد هستند بگویند می‌خواهند چه مشکلی از کشور و مردم را حل کنند که دنبال استیضاح وزیر اقتصاد هستند؟ عوام‌زدگی یکی از مشکلات مهم فراروی کشور است. در چنین شرایطی است که برخی‌ها به دلیل عدم ظرفیت مخاطبان خود و یا از سر قدرت طلبی، انحصارگرایی، نخبه‌سالاری افراطی و گرایش به تشکیل لابی‌گاری خود را نیز اجرا نکرده است، چرا که معتقد است مسائل باید برپایه وفاق پیش برود. آقای

جواد آرین منش مطرح کرد

سکوت پزشکیان برای حفظ وفاق

متوجه دولت و وزارت اقتصاد نیست، بلکه هر سه قوه در آن نقش دارند. همه می‌دانند که علت اصلی مشکلات اقتصادی، تحریم‌هاست و تا زمانی که مسائل سیاست خارجی حل نشود، نمی‌توان انتظار بهبود شرایط اقتصادی را داشت. این فعال سیاسی همچنین بیان کرد: پزشکیان تاکنون فداکاری‌های زیادی انجام داده است و برای جلوگیری از ایجاد اختلاف، حتی برخی از وعده‌های انتخاباتی خود را نیز اجرا نکرده است، چرا که معتقد است مسائل باید برپایه وفاق پیش برود. آقای

یک فعال و تحلیلگر سیاسی، در خصوص تلاش‌ها در مجلس برای استیضاح وزیر اقتصاد اظهار داشت: استیضاح، طرح سؤال وارائه تذکر از جمله ابزارهای نظارتی مجلس به شمار می‌آیند، اما در شرایط کنونی، این ابزارها کمترین تأثیری در بهبود اوضاع اقتصادی کشور نخواهند داشت. زمانی این اقدامات مفید واقع می‌شوند که نا کارآمدی وزرا عامل اصلی مشکلات باشد. جواد آرین منش گفت: در حالی که امروز مجموعه‌ای از عوامل، به‌ویژه تحریم‌ها، اقتصاد کشور را تحت فشار قرار داده‌اند، استیضاح وزرا کمترین نقش را در بهبود اوضاع ایفا خواهد کرد. از سوی دیگر، نباید فراموش کرد که بخشی از انگیزه‌های این استیضاح، زمینه‌های سیاسی و جناحی دارد؛ همان‌طور که در زمان بررسی صلاحیت همتی برای تصدی

تنگر

صادرات نفت ایران تحریم‌ناپذیر است

واقعیات اثبات شده

در روزهای اخیر وزارتخانه‌های خزانه‌داری و امور خارجه آمریکا در تداوم کارزار فشار حداکثری دولت دونالد ترامپ علیه جمهوری اسلامی ایران، به‌طور مشترک اسامی چند فرد و شرکت‌های مرتبط با جمهوری اسلامی ایران را در فهرست تحریم‌ها قرار دادند. تحریم‌های جدید وزارتخانه‌های خارجه و خزانه‌داری آمریکا علیه تجارت نفت ایران، اولین گام مشترک آنها از کارزار جدید فشار حداکثری علیه جمهوری اسلامی ایران است. به گفته تامی بروس سخنگوی وزارت خارجه آمریکا، وزارت خزانه‌داری ۱۶ نهاد و کشتی را تحریم کرده است، در حالی که وزارت خارجه و وزارت خزانه‌داری به صورت مشترک ۲۲ نفر دیگر و ۱۳ کشتی را تحریم کرده‌اند. این تحریم‌های ظالمانه در حالی بر صنعت نفت ایران تحمیل شده که بازارهای جهانی از آثار روانی و سیاسی آن اثر گرفته‌شاهد بروز نگرانی و نااطمینانی در بازار انرژی جهان هستیم. انگونه که خبرگزاری رویترز در روزهای اخیر گزارش داده، نگرانی‌ها درباره عرضه ناشی از دور تازه تحریم‌های ایران از سوی واشنگتن و حاشیه‌های سود پالایشی بالا، قیمت‌های جهانی نفت خام را افزایش داده‌است در حالی که در هفته‌های گذشته و پس از ورود ترامپ به کاخ سفید اعلام سیاست‌های نفتی او مبنی بر استخراج نفت بیشتر، قیمت‌های جهانی در حال درجا زدن بود.

◀ **ادعای ترامپ**

حاکم جدید کاخ سفید در حالی در پی آن است که صادرات نفت خام ایران را به صفر برساند که اسلافش در دهه ۹۰ خورشیدی نیز چنین هدفی را دنبال کردند اما هرگز این تصمیم محقق نشد و در فهرست آرزوهای برپا درفته چهل و چهارمین رئیس جمهور ایالات متحده آمریکا و ساکنان بعدی کاخ سفید ثبت شد. از یاد نبرده‌ایم که ترامپ در دور پیشین ریاست جمهوری خود که از توافق برجام خارج شد و فشارها و تحریم‌های حداکثری بر ملت ایران وضع کرد نیز نتوانست صادرات نفت ایران را به صفر برساند زیرا واقعیت انکار ناپذیری که وجود دارد، جایگاه ایران در بازار انرژی جهان است که رقابیش نمی‌توانند جای خالی او را پر کنند. ترامپ که در دوران اول ریاست جمهوری خود کسبین فشار حداکثری علیه ایران را راه انداخته بود، در این دوره یادداشتی را با هدف بازگرداندن سیاست موسوم به «شار حداکثری» علیه جمهوری اسلامی ایران امضا کرد؛ این امضا ساعتی قبل از دیدار با بنیامین نتانیاهو نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی انجام شد و تا به ادعای او مانع از دستیابی تهران به سلاح هسته‌ای و به صفر رساندن صادرات نفت ایران شود. ترامپ مدعی است که در دوره اول ریاست جمهوری خود، صادرات نفت ایران را به نزدیک صفر رسانده بود، اما پس از شکست طرح فشار حداکثری و عدم کنترل صادرات نفت ایران، صادرات نفت در دوران بایدن افزایش یافت.

◀ **سومین تولیدکننده**

بر اساس گزارش تولید دبیرخانه سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک)، ایران با تولید روزانه ۳ میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه در ماه ژانویه امسال سومین تولیدکننده بزرگ این سازمان بوده است و به همین دلیل برخی تحلیلگران معتقدند افزایش تقاضای سوخت در غرب هم از بازارهای نفت حمایت می‌کند. این تحریم‌ها همچنین درحالی وضع شده‌اند که قرار است از ماه‌های آینده وزیر نفت ایران ریاست دوره‌ای اوپک را بر عهده بگیرد یعنی در کنار اهرم تولید و انرژی‌گذاری بر بازار جهانی انرژی، اهرم سیاستی نیز به داشته‌های ایران در معادلات بازار جهانی نفت اضافه می‌شود.

◀ **آماده‌هوشیار**

در بیش از یک دهه گذشته، تحریم‌های متنوعی از سوی هیات حاکمه آمریکا به بهانه‌های مختلف از جمله برنامه صلح آمیز هسته‌ای و صنایع دفاعی ایران و حتی موضوعات حقوق بشری علیه اشخاص، سازمان‌ها و شرکت‌های ایرانی وضع شده است که دامنه متنوعی از حوزه انرژی، بانکی، بیمه‌ای و صنایع را در بر می‌گیرد؛ در کنار آن اعمال سیاست هراس‌آکنگی و تهدید علیه شرکت‌ها و کشورهای طرف قرارداد و تجارت با ایران دیگر روش آمریکایی‌ها برای محدود کردن فعالیت‌های اقتصادی جمهوری اسلامی ایران بوده است؛ از این رو همه شیوه‌ها و روش‌های ممکن برای تحریم اقتصاد ایران در ادوار مختلف آزموده شده است. به همین دلیل عبدالناصر همتی وزیر امور اقتصادی و دارایی در گفت‌وگو با شبکه‌الشرق عربستان با بیان اینکه سناریوهای مختلفی را برای عبور از هر شرایطی آماده کرده‌ایم، تأکید کرد: «ما برای هر وضعیتی آمادگی لازم را داریم. وی در این باره گفته است: یکی از اتفاقات مهمی که در چند سال گذشته در ایران رخ داد، تحریم‌ها و فشار حداکثری و ظالمانه‌ای بود که در دوره قبل ترامپ علیه ایران انجام شد و پس از او نیز جمهوری اسلامی ایران روش‌های مختلفی را برای خنثی کردن این تحریم‌ها اجرا کرد و نشانه آن نیز این است که در طی سال‌های اخیر هم رشد اقتصادی مثبت بوده و هم روند همکاری ما با کشورهای مختلف منطقه و جهان رو به گسترش است.